

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь бакалавр
факультет обліку та фінансів

Розробник: *Чип Людмила*, доцент
кафедри обліку і оподаткування,
к. е. н., доцент

Полтава 2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Економічна теорія
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова компонента ОПП
Назва структурного підрозділу	Кафедра обліку і оподаткування
Контакти дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Чіп Людмила, к. е. н., доцент Контакти: 13 каб. (4 корпус, 2-й поверх) e-mail: liudmyla.chip@pdaa.edu.ua тел. 569691, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/chip-lyudmila-oleksandrivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	072 ФБСС ОПП Фінанси, банківська справа та страхування
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Дисципліни гуманітарного та фундаментально-прикладного блоку

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: набуття майбутніми фахівцями ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

Основні завдання навчальної дисципліни: набуття належних навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки, особливостей функціонування сучасних ринків та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури; набуття навичок аналізу агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем, а також можливостей держави коригувати цей розвиток відповідно до цілей і пріоритетів економічної політики.

Компетентності:

інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування, або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

загальні (ЗК):

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

спеціальні (фахові) (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні

явища;

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів;

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Предмет і метод економічної теорії.

Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси.

Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці.

Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші.

Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку.

Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі.

Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки.

Тема 8. Витрати виробництва і прибуток.

Тема 9. Капітал. Галузеві особливості функціонування капіталу.

Тема 10. Закономірності функціонування національної економіки.

Тема 11. Економічний розвиток.

Тема 12. Зайнятість, безробіття та інфляція.

Тема 13. Держава як основний регулятор національної економіки.

Тема 14. Фінансово-кредитна система.

Тема 15. Сутність і структура світового господарства.

Тема 16. Економічні аспекти глобальних проблем.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	ФБСС б.д. 2022				ФБСС б.з. 2022			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси	10	2	2	6	10	2	-	8
Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці	10	2	2	6	10	-	-	8
Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші	12	2	2	8	12	-	2	10
Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 8. Витрати виробництва і прибуток	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 9. Капітал. Галузеві особливості функціонування капіталу	12	2	2	8	12	-	2	10
Тема 10. Закономірності функціонування національної економіки	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 11. Економічний розвиток	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 12. Зайнятість, безробіття та інфляція	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 13. Держава як основний регулятор національної економіки.	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 14. Фінансово-кредитна система	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 15. Сутність і структура світового господарства	10	2	-	8	10	-	-	10
Тема 16. Економічні аспекти глобальних проблем	10	2	-	8	10	-	-	10
у т. ч. індивідуальні завдання	-	-	-	-	80	-	-	80
Усього годин	180	32	28	120	180	4	4	172

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання* (ФБСС_б.д._2022)

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	опитування	виконання завдань самостійної роботи		контрольна робота	екзамен	
		(підготовка реферату)	підготовка глосарію			
ПР01	9	9	9	33	10	70
ПР13	2	3	3	2	5	15
ПР19	3	3	2	2	5	15
Разом	14	15	14	37	20	100

* для максимальної кількості балів

Форми контролю результатів навчання* (ФБСС_б.з._2022)

Програмні результати навчання	Форми оцінювання				Разом
	опитування	виконання завдань самостійної роботи		екзамен	
		підготовка реферату	контрольна робота		
ПР01	10	10	40	10	70
ПР13	3	2	5	5	15
ПР19	3	2	5	5	15
Разом	16	14	50	20	100

* для максимальної кількості балів

Денна форма навчання ФБСС б.д. 2022

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом	
	опитування	виконання завдань самостійної роботи			контрольна робота ³
		підготовка реферату ¹	підготовка глосарію ²		
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	1		1		2
Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси	1		1		2
Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці	1		1		2
Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші	1		1		2
Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку	1		1		2
Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі	1		1		2
Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки	1		1		2
Тема 8. Витрати виробництва і прибуток	1		1		2
Тема 9. Капітал. Галузеві особливості функціонування капіталу	1		1		2
Тема 10. Закономірності функціонування національної економіки	1		1		2
Тема 11. Економічний розвиток	1		1		2
Тема 12. Зайнятість, безробіття та інфляція	1		1		2
Тема 13. Держава як основний регулятор національної економіки	1		1		2
Тема 14. Фінансово-кредитна система	1		1		2
Тема 15. Сутність і структура світового господарства	-		-		-
Тема 16. Економічні аспекти глобальних проблем	-		-		-
Підготовка реферату (теми 1 – 4)		5			5
Підготовка реферату (теми 5 – 9)		5			5
Підготовка реферату (теми 10 – 16)		5			5
Контрольна робота 1 (теми 1-4)				12	12
Контрольна робота 2 (теми 5-9)				12	12
Контрольна робота 3 (теми 10-16)				13	13
Всього	14	15	14	37	80
Екзамен	-	-		-	20
Разом					100

¹ протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи (підготовка реферату – в кількості 3 од.) по темах 1-4; 5-9; 10-16 навчальної дисципліни (за кожен реферат отримуючи максимум 5 балів), при цьому бали виставляються окремими позиціями наприкінці семестру;

² протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи (підготовка глосарію по темах 1-14 навчальної дисципліни (за кожен тему отримуючи максимум 1 бал);

³ протягом семестру передбачено написання трьох контрольних робіт по темах 1-4 (максимум 12 балів); по темах 5-9 (максимум 12 балів); по темах 10-16 (максимум 13 балів) навчальної дисципліни, при цьому бали виставляються окремими позиціями наприкінці семестру.

Заочна форма навчання **ФБСС б.з. 2022**

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом
	опитування	виконання завдань самостійної роботи		
		підготовка реферату ¹	контрольна робота ²	
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	-			-
Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси	-			-
Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці	-			-
Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші	8			8
Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку	-			-
Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі	-			-
Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки	-			-
Тема 8. Витрати виробництва і прибуток	-			-
Тема 9. Капітал. Галузеві особливості функціонування капіталу	8			8
Тема 10. Закономірності функціонування національної економіки	-			-
Тема 11. Економічний розвиток	-			-
Тема 12. Зайнятість, безробіття та інфляція	-			-
Тема 13. Держава як основний регулятор національної економіки	-			-
Тема 14. Фінансово-кредитна система	-			-
Тема 15. Сутність і структура світового господарства	-			-
Тема 16. Економічні аспекти глобальних проблем	-			-
Підготовка реферату (теми 1 – 8)	-	7		7
Підготовка реферату (теми 9 – 16)	-	7		7
Виконання індивідуалізованого завдання для заочної форми навчання (контрольна робота)	-	-	50	50
Всього	16	14	50	80
Екзамен	-	-	-	20
Разом				100

¹ протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи (підготовка реферату – в кількості 2 од.) по темах 1-8; 9-16 навчальної дисципліни (за кожен реферат отримуючи максимум 7 балів, при цьому бали виставляються окремими позиціями наприкінці семестру;

² протягом семестру передбачено виконання індивідуалізованого завдання (контрольна робота) (максимум 50 балів), при цьому бали виставляються окремою позицією наприкінці семестру.

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти ФБСС_б.д._2022

Вид завдання	Бали	Вимоги до знань та умінь
Опитування	0-1	1 бали - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів; наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань; 0,5 балів - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання неповної відповіді, що свідчить про базові знання та розуміння економічних категорій, законів; 0 балів - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу за темою.
Виконання завдань самостійної роботи (підготовка глосарію)	0-1	1 бал - здобувач вищої освіти отримує за виконані завдання самостійної роботи (підготовка глосарію) за кожну тему (з 1 по 14) у випадку повного виконання завдання та належного його оформлення, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів, наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань; 0,5 балів здобувач вищої освіти отримує за виконані завдання самостійної роботи (підготовка глосарію) за кожну тему (з 1 по 14) у випадку неповного виконання завдання (дано пояснення не всім категорія, пояснення носять розмитий характер), що свідчить про базові знання та розуміння економічних категорій, законів; 0 балів - здобувач вищої освіти отримує відсутність підготовленого глосарію, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу за темою.
Виконання завдань самостійної роботи (підготовка реферату) (3 од.)	0-5	5 балів - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку повного висвітлення теми реферату, його захисту та відповіді на питання викладача, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів; наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. 4 бали - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку повного висвітлення теми реферату, його захисту та нечіткі відповіді на питання викладача, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння

		загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів; наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення; 3 бали - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку нечіткого висвітлення теми реферату, його захисту та неповні відповіді на питання викладача, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій та законів, а також володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів; наявність навичок самостійної роботи; 2 бали - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку неповного висвітлення теми реферату, його захисту та фрагментарні відповіді на питання викладача, що свідчить про базові знання та розуміння економічних категорій та законів; 1 бал - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат у випадку фрагментарного висвітлення теми реферату, відсутність захисту, що свідчить про часткові знання економічних категорій та законів.
Контрольна робота (одну підсумкова контрольна робота, яка містить 3 теоретичні питання)	1 КР (0-12); 2 КР (0-12); 3 КР (0-13)*	Кожна контрольна робота містить 3 теоретичні питання. За відповідь на кожне питання здобувач вищої освіти має змогу отримати: 4 бали - здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів; наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. 3 бали - здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання нечіткої відповіді, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів; наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення; 2 бали - здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання неповної відповіді, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів; наявність навичок самостійної роботи; 1 бал - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання неповної відповіді з помилками, що свідчить про фрагментарні знання економічних категорій та законів; 0 балів - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу за темою; *При написання третьої контрольної роботи відповідь на 3-тє теоретичне питання оцінюється максимально в 5 балів.

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти *ФБСС_б.з._2022*

Вид завдання	Бали	Вимоги до знань та умінь
Опитування	0-8	8 балів - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів; наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. 6-7 балів - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання нечіткої відповіді, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів; наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення; 4-5 бали - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання неповної відповіді, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів; наявність навичок самостійної роботи; 1-3 бали - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання неповної відповіді з помилками, що свідчить про фрагментарні знання економічних категорій та законів; 0 балів - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу за темою.
Виконання завдань самостійної роботи (підготовка реферату) (2 од.)	0-7	7 балів - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку повного висвітлення теми реферату, його захисту та відповіді на питання викладача, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів; наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. 6 балів - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку повного висвітлення теми реферату, його захисту та нечіткі відповіді на питання викладача, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів; наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення; 4-5 бали - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку нечіткого висвітлення теми

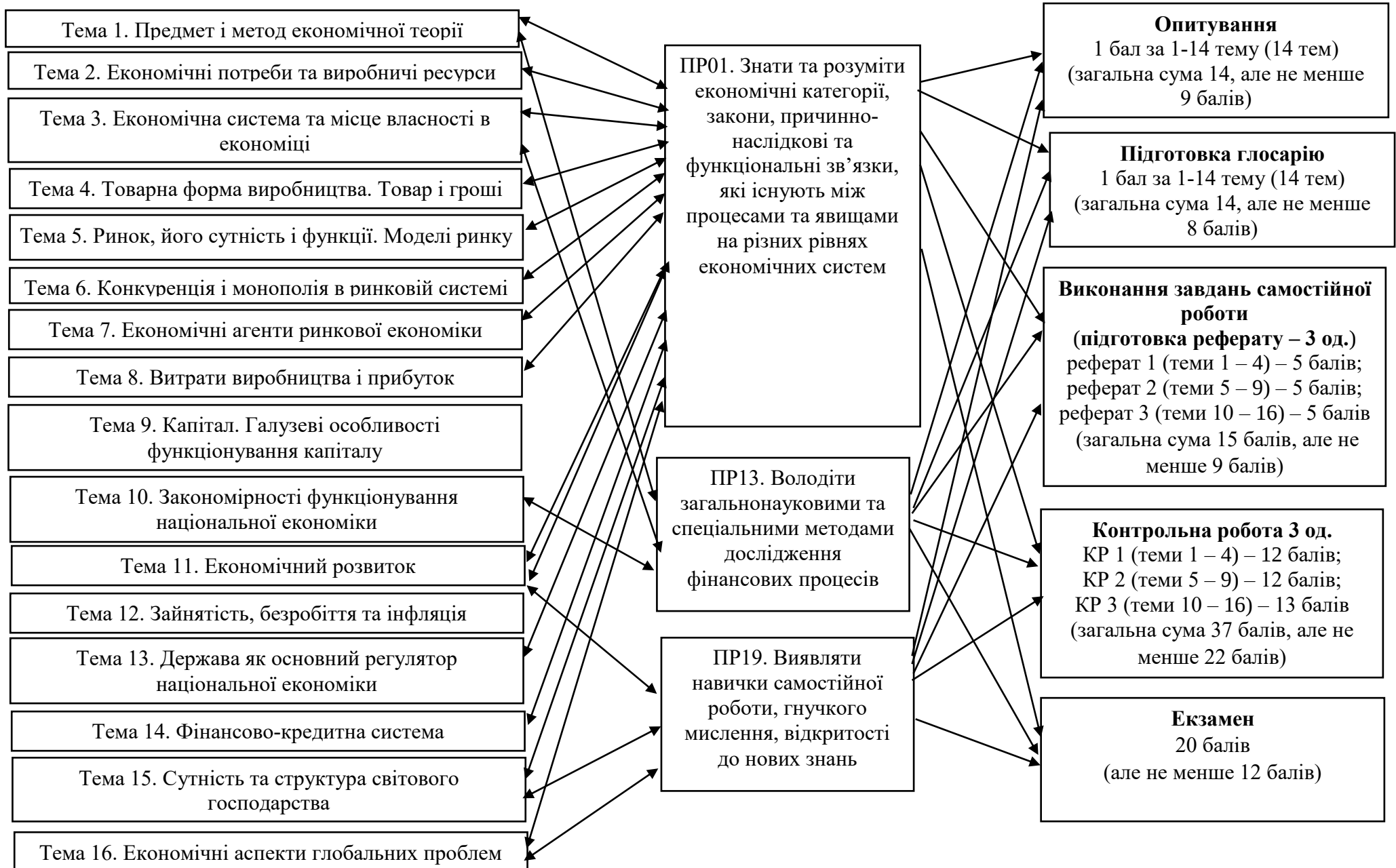
		реферату, його захисту та неповні відповіді на питання викладача, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій та законів, а також володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів; наявність навичок самостійної роботи; 2-3 бали - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку неповного висвітлення теми реферату, його захисту та фрагментарні відповіді на питання викладача, що свідчить про базові знання та розуміння економічних категорій та законів; 1 бал - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат у випадку фрагментарного висвітлення теми реферату, відсутність захисту, що свідчить про часткові знання економічних категорій та законів.
Виконання індивідуалізованого завдання (контрольна робота)	0-50	Кожен варіант контрольної роботи містить 5 теоретичних питань. За відповідь на кожне питання здобувач вищої освіти має змогу отримати: 10 бали - здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів; наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань; 7-9 балів - здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання нечіткої відповіді, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів; наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення; 4-6 балів - здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання неповної відповіді, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів; наявність навичок самостійної роботи; 1-3 бали - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання неповної відповіді з помилками, що свідчить про фрагментарні знання економічних категорій та законів; 0 балів - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу за темою.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені

ФБСС_б.д._2022, ФБСС_б.з._2022

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
1-2 теоретичне питання	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувачів вищої освіти.
	1	Надано часткову відповідь на теоретичне питання, що містить помилки, що свідчить про фрагментарні знання економічних категорій та законів.
	3	Неповна відповідь на теоретичне питання, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, наявність навичок самостійної роботи.
	5	Теоретичне питання містить незначні зауваження, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів, наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення.
	7	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів. наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
3 теоретичне питання	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувачів вищої освіти.
	1	Надано часткову відповідь на теоретичне питання, що містить помилки, що свідчить про фрагментарні знання економічних категорій та законів.
	3	Неповна відповідь на теоретичне питання, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, наявність навичок самостійної роботи.
	5	Теоретичне питання містить незначні зауваження, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів, наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення.
	6	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональні зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів, наявність навичок самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Структура курсу та система оцінювання (денна форма навчання)

Шкала оцінювання ЄКТС та 4-бальна шкала

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за 4-бальною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 180 год

Кількість кредитів 6

Форма семестрового контролю екзамен.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ:
<https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті якщо ці результати отримані перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у

неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча програма, презентації

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Лагутін В. Д., Кманців Ю. М., Щербакова Т. А. та ін. Економічна теорія : підруч. / за заг. ред. В. Д. Лагутіна. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с.
2. Горlach М. І., Соколов М. О., Кримов М. І., Лисенко С. Ф. та ін. Економічна теорія : підруч. для вищої школи / за заг. ред. проф. М. О. Соколова. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 532 с.
3. Чернявська О. В. Національна економіка : навч. посіб. Київ : Алерта, 2018. 502 с.
4. Касьяненко Л. М., Назаров В. В., Савченко Л. А., Глух М. В., Касьяненко М. М. та ін. Економічна теорія : навч. посіб. для студентів, які здобувають ступінь вищої освіти бакалавра та магістра галузі знань 08 «Право». Київ : Центр учбової літератури, 2015. 224 с.
5. Захарченко О. В., Барановська М. І., Козак Ю. Г., Курмиженко В. В. та ін. Основи економічної теорії : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 264 с.
6. Білецька Л. В., Білецький О. В., Савич В. І. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка). Київ : Центр учбової літератури, 2019. 664 с.
7. Мацелюх Н. П., Максименко І. А. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 382 с.
8. Чіп Л.О. Макроекономічна кон'юнктура аграрного ринку в умовах економічної нестабільності. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. Том 31 (70). № 4, частина 1. Київ, 2020. С. 74–78. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9892>.
9. Ларіна Т. Ф., Дорофєєв О. В., Чіп Л. О., Рой О. В. Оцінювання експортного потенціалу підприємства на основі розрахунку інтегрального показника його розвитку. Український журнал прикладної економіки. Тернопіль, 2020. Том 5. № 1. С. 123–132. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2020-1-15>.
10. Литвин О. Ю., Дорогань-Писаренко Л. О., Чіп Л. О. Якісні житлові умови – запорука здоров'я та довголіття людини: європейський досвід. Perspectives of world science and education: Abstractsof VI international scientific and practical conference February 26-28. Osaka, 2020. P. 564–568.

11. Чіп Л.О. Перспективи макроекономічного розвитку аграрного сектору. Причорноморські економічні студії. Одеса, 2020. Випуск 50 (1). С. 68–72. URL: http://bses.in.ua/journals/2020/51_2020/13.pdf, <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9891>.

Допоміжні:

1. Ignatyuk A., Khumarova N., Vitrenko A., Kuzmenko O., Koptieva H., Doroshenko A. Substantiation of the Choice Diversification Strategy for Ensuring the Safety of the Enterprise Activity. International Journal of Recent Technology and Engineering (IJRTE). ISSN: 2277-3878. Volume 8. Issue 4. November 2019. DOI: 10.35940/ijrte.D9531.118419.

2. Геєць В. М. Досвід і уроки реформації – шанс для України. *Економіка України*. 2017. № 12. С. 99–102.

3. Геєць В. М. Реформація для реформ в Україні. *Економіка України*. 2021. № 5. С. 91–94.

4. Гладій М. В., Лузан Ю. Я. Аграрні трансформації та селянські господарства в системі продовольчої безпеки України. *Економіка АПК*. 2020. № 5. С. 6–21.

5. Данилишин Б. М., Богдан І. В. Еволюція поглядів на роль політики центрального банку: висновки для України. *Фінанси України*. 2021. № 4. С. 7–23.

6. Даниленко А. І. Особливості інвестиційної політики в реальному секторі економіки України. *Фінанси України*. 2021. № 4 (305). С. 24–47.

7. Даниленко А. І. Інвестиційні проекти та їхня роль у розвитку економіки України. *Фінанси України*. 2019. № 6. С. 7–22. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2019_6_3.

8. Іваницька О. М. Фінансово-інституційні механізми забезпечення реалізації антикорупційної політики. *Фінанси України*. 2020. № 12 (301). С. 7–20.

9. Дорогань-Писаренко Л. О., Дорошенко А. П., Скубій В. О. Безробіття в Україні: сутність та основні тенденції. *Приазовський економічний вісник*. 2020. № 2 (19). С. 3-8. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8064>. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-2-1>.

10. Дорошенко А. П. Теоретико-методичні підходи до обґрунтування методів оптимізації структури капіталу підприємств. *Ефективна економіка*. 2017. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5545&p=1>, <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/97>.

11. Дорошенко А. П. Теоретичні аспекти цінової еластичності попиту. *Приазовський економічний вісник*. 2018. № 2 (07). URL: <http://rev.kpu.zp.ua/vypusk-2-07>, <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1250>.

12. Дорошенко А. П., Єгорова О. В., Дорошенко О. О. Сучасні особливості інфляції в Україні та методи її стримування. *Ефективна економіка*. 2020. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7761>,

<http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/7813>. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.4.50.

13. Дорошенко А. П., Дорошенко О. О., Кончаковський Є. О. Валовий внутрішній продукт України: рівень та перспективи зростання. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Випуск 52. Частина 1. С. 72–77. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.52-10>.

14. Єгорова О. В., Дорошенко А. П., Кононенко Ж. А. Фактори розвитку фінансової кризи аграрних підприємств. *Modern Economics*. 2020. № 20 (2020). С. 99–104. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/7845>.

15. Nekrasenko L., Pittman R., Doroshenko O., Chumak V., Doroshenko A. Grainlogisticsin Ukraine: the main challenges and effective waystoreach sustainability. *Economic Annals-XXI*. 2019. 178 (7-8). 70–83. URL : <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8066>. DOI: <https://doi.org/10.21003/ea.V178-06UDC656.078>.

16. Khumarova N., Doroshenko A., Ukhanova I., Matiuk T., Kopytko V., Poluiaktova O. The Impactof International Labour Migrationonthe Socio-Economic Development of the Region. *International Journal of Management*. 2020. 11 (5). pp. 618–630. URL: <http://www.iaeme.com/IJM/issues.asp?JType=IJM&VType=11&IType=5>.